

VAKKERT OG SANSELIG

De første utgavene av Electa Amator kom på markedet allerede i 1987. Jeg husker så vidt å ha hørt de første utgavene, men hadde noen hyggelige opplevelser med Mk II-utgaven som kom i 1997. De fleste trodde kanskje at det var slutt, men så dukket det plutselig opp et par mk III i forbindelse med 35 års-jubileumet.

Tekst: [Håvard Holmedal](#)

Det er en ganske stor overgang fra de store Focal Kanta No 3 og Sonus faber Electa Amator. Kanta som i tillegg til å være 5 ganger større, står frem i all sin teknologiske glans og fantastiske bassgjengivelse, mens Electa Amator er en klassisk italiensk stativhøytaler i ekte treverk og naturlige materialer. Det begge forsøker å få til er det samme, men utgangspunktet kunne knapt være mer forskjellig.

Utsøkt håndverk

Kabinettet er i heltre valnøtt og har en helt egen glød, og det virker veldig eksklusivt, flott og overdådig. Nå er det forresten ikke bare i valnøtt, heller. Foten er nemlig i marmor, og er skillet mellom fot og resten av høyttaleren er markert med rund list av messing, mens fronten er kledd i ekte lær. Treverket er av ypperste møbelkvalitet, og vi snakker her om enda en høyttaler som du stryker med fingrene hver gang du går forbi. Høyttalerne leveres med et par solide stativer som skrues fast i bunnen av høyttaleren.

Diskanten er her Sonus faber også brukt i høyttalere som Aida, Homage Tradition og Reference. Det burde bety at diskanten blir gjengitt med bravur. Denne diskanten er 28mm i diameter og skal i følge Sonus faber gjengi musikk med de beste egenskapene fra både de klassiske dome-modellene, og ringradiatorene.

Bassen har et kraftig magnet- og motorsystem og et 18cm membran av kompositt og papir. Bassen sitter i et kabinett med bassrefleks. Porten er rettet bakover, og selv om det ikke egentlig diskvalifiserer høyttalere fra å stå forholdsvis nær veggen, er avstanden bakover kritisk. Selv akkurat litt for nære veggen oppstår det litt buldring i bassen som gjør sitt beste for å tåkelegge den fantastiske fargerike og helt nydelige mellomtonen.

Klangen er lekker

Etter besøket hos Espen (det kan du lese om et annet sted i denne utgaven) og noen timers lytting på hans Sonus faber il Cremonese er det helt klart at dette er enda en Sonus faber-modell som gir et noe annet klangbilde enn man har erfaring med fra de rimeligere modellene. Oppløsningen er fantastisk, og det er enormt mye detaljer i lydbildet, og de overgår Focal Kanta No3 med god margin hvis vi kun måler etter innsikt og klangrikdom, og

det gjelder også deres egne Olympica Nova-høytalere uansett prisklassen, men selv om bassen er supertorr og utrolig nøyaktig, er det ikke voldsomme bassressurser som legges for dagen. Jeg skulle gjerne hatt oppløsningen til Electa Amator, med solide bassressurser i tillegg. Det er bare at da fyker prisen opp til det dobbelte – og kanskje heter Serafina Tradition.

Høytalerne er oppgitt til å spille 88dB, mens mine enkle målinger havner på 87dB. Ikke noe krise, men de behøver likevel en kraftig forsterker. Og skulle du noensinne lure på om du får noe særlig igjen for å kjøpe en dyrere forsterker enn du hadde tenkt, er dette beviset. Tilkobling av et par mindre forsterkere fra Primare og Electrocompaniet virker på sett og vis helt greit, i hvert fall en stund, men med Hegel H590 koblet til åpnes det seg et mye rikere tonalt univers, og du limes fast i lytteposisjon. Selv om jeg gjerne skulle gjort helt andre ting akkurat nå, virker dette så sexy og innbydende at jeg knapt klarer å rikke kroppen fra setet. Dette handler nemlig ikke om hvor mye det er av noe, for eksempel bass, men hvor lite annet enn det som absolutt skal være i musikken du får servert. Svært lite farging, en stillhet som imponerer, og noe som sterkt likner på et totalt fravær av resonanser og forvrenging.

Lydbildet er stort og etter hvert som jeg får eksperimentert litt med plassering, forsvinner høytaleren fullstendig. Lydbildet er nøkternt i

bredde og størrelse, men med nydelig plassering av stemmer og instrumenter. Det er i tillegg veldig dypt og har den stillheten som følger virkelig gode høyttalere. Noen kaller det å ha en helt svart bakgrunn, men det er vel heller hvor stille og tomt det er utenom instrumentene og stemmen, og hvor mye av rommet du faktisk oppfatter på innspillingene hvis det er tatt opp i et rom eller scene, og ikke bare overøst med flinke studio-effekter.

Det finnes høyttaler på markedet som er saftigere og mindre tørre, som låter større og mer imponerende, og som har en mer livlig og dypere bass, men med gode innspillinger på disse høyttalerne fortaper jeg meg fullstendig i musikken. Det er noe med gløden og varmen i mellomtonen og den imponerende presisjonen som skaper engasjementet og tiltvinger seg så mye oppmerksomhet.

Tilbake til Kanta No 3 hører jeg igjen kontrabasse slik jeg gjerne vil ha dem, og et lydbilde som har den imponerende størrelsen du gjerne får fra store, kraftige høyttalere. Kanta virker selvsagt også renere i bassen, og holder seg detaljerte og forvrengningsfrie enda en oktav eller så i bassområdet.

Vanskelig å få alt på en gang

Det er noe små, kompakte høyttalere som Electa Amator gjør, og det er å levere highend-lyd i frekvensområdet fra omtrent 60Hz, og oppover, uten at prisen blir altfor vanskelig å håndtere for vanlige lønsmottakere. Det er dyrt nok likevel, men

prisen går ikke helt til himmels, og det gjør heller ikke kravet til forsterkerens størrelse. Et ufravikelig krav til småhøytalernes eliteklasse er likevel at forsterkeren er god, og den må ikke nødvendigvis tilføres ytterligere varme fra en rørforsterker, for disse høytalerne har en indre musikalsk glød helt på egen hånd.

Jeg spiller *When the Lord* med Susanne Sundfør, og musikken griper umiddelbart tak og gjør ting med både kropp og sjel som er litt vanskelig å beskrive, men som likevel føles forbannet godt. Her er det mye klang, og et utstrakt kunstig lydbilde som jeg føler strekker seg et par hundre meter bakover. Stemmen til Sundfør er i utgangspunktet ikke særlig varm, men blir her deilig svevende, intens og innbydende på en måte jeg knapt har hørt tidligere. Hjernen responderer med å koble seg fullstendig bort fra det jeg egentlig skal gjøre, og det er å få litt fart på tastaturet i en evig kamp mot klokka og neste deadline. Den foretrekker åpenbart nytelse fremfor jobb, men til vanlig går det an å tvinge den til rasjonalitet og kritisk omgang med signalene den får fra ørene. Jeg forstår at det denne gangen er temmelig nytteløst, for så lenge jeg har lyd på anlegget er det null respons.

Jeg spiller Rogers Waters *Too Much Rope*. I tillegg til helt utenomjordisk gitarspill av Jeff Beck

gjøre høytaleren at jeg lytter på en litt annen måte. Det er ikke slik som hifi-ens tullefrase «jeg hører detaljer jeg aldri har hørt før», men heller at du lytter med større oppmerksomhet og engasjement. Med et vidåpent vindu rett inn i musikken får du rikelig anledning til å dykke ned i instrumentenes klang, men kanskje mest hvordan alle detaljene kommer sammen og danner en mer kraftfull musikalsk opplevelse. Alt blir sterkere, kraftigere og litt bedre fokusert, men uten at det går ut over helheten.

Det neste jeg begir meg ut på er 2L og innspillingen *Magnificat* med Nidarosdomens Jentekor og Trondheimsolistene, tatt opp i Nidarosdomen. En ting er at koret, instrumentene og orgelet er fantastisk tatt opp, men du verden for et rom og en klang! Innspillingen er imponerende, noe du sikkert kan høre selv på klokkeradioen på soverommet, men presentert i all sin prakt via Sonus faber *Electa Amator III* blir dette utrolig romslig, lekkert, troverdig og emosjonelt. Rommets dimensjoner er litt innskrenket, men dukker opp igjen etter tilkobling av en Arendal Subwoofer som blir satt til å spille fra 50Hz og nedover. Dypbass er ikke bare til nytte for å gjengi instrumentenes aller dypeste frekvenser, men også til å gi opptaksrommet størrelse.

Ikke luksus

Jeg forstår at høyttalere i denne prisklassen kan oppfattes som ren luksus, eller Hifi-ens svar på helt unødvendig dyre damevesker, men det ingen ting med lyden som ikke er proporsjonalt med prisen sammenliknet med andre høyttalere på markedet. Er du opptatt av lyd og musikk, er det helt umulig å komme unna at dette låter fantastisk, og har du lyttet en del til forskjellige høyttalere, akseptere du umiddelbart at opplevelser som dette koster penger. Noe synes det er altfor dyrt, men kostnadene i utvikling og materialer er ikke slik det var da den første utgaven av Electa Amator traff markedet på åttitallet. Der teknologi blir rimeligere og rimeligere, blir håndverk og flotte materialer dyrere over tid. Og særlig når alt lages for hånd i Europa.

Likevel er ikke kostnaden større enn prisdifferansen mellom to motoralternativer og utstyrspakker på et premium-kjøretøy. De bringer deg ikke noe fortere fra A til B, eller for den saks skyld betyr noe for uinnvidde, men løfter uten tvil kjøre-følelsen og opplevelsen. Akkurat som Electa Amator III løfter lytteopplevelsen til et helt nytt nivå.

Konklusjon

Selv om høyttaleren ikke spiller spesielt dypt er jeg tett på å gi fullstendig blaffen. Så lenge det ikke spiller for lett og for slankt er jeg med! Høyttalerne innbyr til å spille musikk med mye stemmer og innslag av akustiske instrumenter, og er på sitt beste rett og slett en magisk musikkformidler. Dette er lyd du kommer til å elske!

Lyd bildet kan kanskje kalles litt varmt, men det er nok riktigere å si at høyttaleren gløder litt ekstra akkurat på de riktige stedene, og spiller med en silkeaktig oppløsning som til sammen gir store, deilige og rike musikkopplevelser.

VI LIKER:

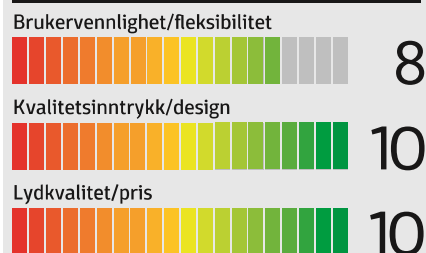
- Nydelig håndverk
- Varm og innbydende lyd
- Nydelige detaljer og høy oppløsning
- Stativer inkludert i prisen

VI LIKER IKKE:

- Ikke helt enkelt å plassere
- Krever premium-elektronikk

STEREO+ MENER: Sonus faber Electa Amator III er kompakt high-end pakket inn i utsøkt italiensk møbelhåndverk. På alle måter svært lekkert!

KARAKTERER

Sonus faber Electa Amator

PRIS: Kr. 100.000.-
IMPORTØR: Mono AS
LINK: www.mono.no